

PATVIRTINTA

Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio
ministerijos direktoriaus 2026 m. birželio 26 d.
įsakymu Nr. VĮ-141

**Ūkinių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugų teikėjų patikros aktui užpildyti naudojamas klausimynas
(Reikalavimai ūkio subjektams, vykdančioms pieninių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimus savo bandoje)**

Eil. Nr.	Reikalavimas	Reikalavimą nustatantis teisės aktas		Reikalavimo, nustatyto teisės akte, originalus tekstas
		teisės akto pavadinimas	skyrius, straipsnis, dalis, punktas	
1.	Ar atliekant pieninių veislių gyvūnų (toliau – gyvūnai) produktyvumo tyrimus B metodu, tiriamosios bandos produktyvumo tyrimus vykdo ir pirminę veislininkystės apskaitą tvarko pats gyvūnų laikytojas arba jo įgaliotas atstovas (toliau – gyvūnų laikytojas)?	Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų organizavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 3D-934 „Dėl Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – PG taisyklės)	4.2.2, 7.2, ir 9.3 papunkčiai	4. Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimus vykdančios subjektai: 4.2. pieninių gyvūnų laikytojai ar jų įgalioti atstovai (toliau – gyvūnų laikytojai): 4.2.2. kurie atlieka produktyvumo tyrimus B metodu ir tvarko savo bandų pieninių gyvūnų pirminę veislininkystės apskaitą, nustato primelžto pieno kiekį, sudarę sutartis su Laboratorija dėl pieno mėginių surinkimo ir ištyrimo, juos paima, paruošia tyrimams ir pristato į sutartas surinkimo vietas arba, jei tai numatyta sutartyje, paruošia juos surinkimui tiesiogiai iš ūkio. Pirminius apskaitos duomenis perduoda Informacijos centrui, atsako už pieno kiekio matavimo priemonių kalibravimą; 7. Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimai atliekami šiais metodais: 7.2. B metodu – tiriamosios bandos produktyvumo tyrimus vykdo ir pirminę veislininkystės apskaitą tvarko pats gyvūnų laikytojas; 9. Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo reikalavimai: 9.3. Tvarkyti ūkinių gyvūnų apskaitą pagal Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašą, sėklinimo ir kergimo apskaitą – pagal Sėklinimo ir kergimo apskaitos taisykles

2.	Ar gyvūnų laikytojas, atliekantis produktyvumo tyrimus (B arba C metodu), turi pažymėjimą, patvirtinantį apie išklaustyus ne trumpesnius kaip 8 val. mokymo kursus pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo, duomenų perdavimo tematika, kurių programa suderinta su ŽŪA?	PG taisyklės	10.1 papunktis	10. Tyrimų asistentas, atliekantis produktyvumo tyrimus A ir (arba) C metodais, ir gyvūnų laikytojas, atliekantis pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimus savo bandose (B arba C metodu), privalo: 10.1. turėti pažymėjimą, patvirtinantį apie išklaustyus ne trumpesnius kaip 8 val. mokymo kursus pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo, duomenų perdavimo tematika, kurių programa turi būti suderinta su ŽŪA (toliau – kursai). Reikalavimas turėti šiame papunktyje nustatytą pažymėjimą netaikomas leidimų teikti pieninių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas turėtojams ar jų darbuotojams, kuriems taikomi kvalifikacijos reikalavimai, nustatyti Leidimų teikti pieninių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas išdavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. 282 „Dėl Leidimų teikti ūkinių gyvūnų veislininkystės paslaugas išdavimo, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir šių leidimų galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“. Kursus gali vesti lektoriai, turintys ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą veterinarijos mokslų veterinarijos krypties ar žemės ūkio mokslų gyvulininkystės krypties aukštąjį išsilavinimą.
3.	Ar atliekant gyvūnų produktyvumo tyrimus C3 metodu, tiriamosios bandos primelžto pieno kiekį nustato ir kontrolinius pieno mėginius kiekvieną tyrimų vykdymo mėnesį ima bei pirminę veislininkystės apskaitą tvarko gyvūnų laikytojas ir ne rečiau kaip kartą per tris mėnesius bandos kontroliniame melžime dalyvauja ir visos tiriamosios bandos gyvūnų primelžto pieno kiekį nustato bei kontrolinius pieno mėginius paima ir pirminę veislininkystės apskaitą tvarko tyrimų asistentas (ai)?;	PG taisyklės	7.3.1 ir 9.3 papunkčiai	7. Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimai atliekami šiais metodais: 7.3. C metodu – tiriamosios bandos produktyvumo tyrimus vykdo ir pirminę veislininkystės apskaitą tvarko gyvūnų laikytojas arba produktyvumo tyrimų asistentas tokia tvarka: 7.3.1. C3 metodu – tiriamosios bandos primelžto pieno kiekį nustato ir kontrolinius pieno mėginius kiekvieną tyrimų vykdymo mėnesį ima bei pirminę veislininkystės apskaitą tvarko gyvūnų laikytojas. Ne rečiau kaip kartą per tris mėnesius bandos kontroliniame melžime dalyvauja ir visos tiriamosios bandos gyvūnų primelžto pieno kiekį nustato bei kontrolinius pieno mėginius paima ir pirminę veislininkystės apskaitą tvarko tyrimų asistentas; 9. Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo reikalavimai: 9.3. Tvarkyti ūkinių gyvūnų apskaitą pagal Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklinimo ir apskaitos tvarkos aprašą, sėklinimo ir kergimo apskaitą – pagal Sėklinimo ir kergimo apskaitos taisykles

4.	Ar atliekant gyvūnų produktyvumo tyrimus C6 metodu, tiriamosios bandos primelžto pieno kiekį nustato ir kontrolinius pieno mėginius kiekvieną tyrimų vykdymo mėnesį ima ir pirminę veislininkystės apskaitą tvarko gyvūnų laikytojas ir ne rečiau kaip kartą per šešis mėnesius kontroliniame melžime dalyvauja ir visos tiriamosios bandos galvijų primelžto pieno kiekį nustato, kontrolinius pieno mėginius paima bei pirminę veislininkystės apskaitą tvarko tyrimų asistentas (-ai)?	PG taisyklės	7.3.2 , 7.3.3 ir 9.3 papunkčiai	7. Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimai atliekami šiais metodais: 7.3. C metodu –tiriamosios bandos produktyvumo tyrimus vykdo ir pirminę veislininkystės apskaitą tvarko gyvūnų laikytojas arba produktyvumo tyrimų asistentas tokia tvarka: 7.3.2. C6 metodu – tiriamosios bandos primelžto pieno kiekį nustato ir kontrolinius pieno mėginius kiekvieną tyrimų vykdymo mėnesį ima ir pirminę veislininkystės apskaitą tvarko gyvūnų laikytojas. Ne rečiau kaip kartą per šešis mėnesius kontroliniame melžime dalyvauja ir visos tiriamosios bandos gyvūnų primelžto pieno kiekį nustato, kontrolinius pieno mėginius paima bei pirminę veislininkystės apskaitą tvarko tyrimų asistentas; 7.3.3. C3 metodu tiriamų ėriavedžių ir ožkavedžių bandos primelžto pieno kiekį nustato ir kontrolinius pieno mėginius kiekvieną tyrimų vykdymo mėnesį ima bei pirminę veislininkystės apskaitą tvarko gyvūnų laikytojas. Ne rečiau kaip kartą per tris mėnesius bandos kontroliniame melžime dalyvauja ir visos tiriamosios bandos gyvūnų primelžto pieno kiekį nustato bei kontrolinius pieno mėginius paima ir pirminę veislininkystės apskaitą tvarko tyrimų asistentas; 9. Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo reikalavimai: 9.3. Tvarkyti ūkinių gyvūnų apskaitą pagal Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklinimo ir apskaitos tvarkos aprašą, sėklinimo ir kergimo apskaitą – pagal Sėklinimo ir kergimo apskaitos taisykles
5.	Ar naudojant E4 apskaitos būdą, kartą per mėnesį nustatomi visos tiriamosios bandos gyvūnų visų per parą atliekamų kontrolinių melžimų individualūs gyvūnų primilžiai, o pieno sudėties ir kokybės tyrimams imami sudėtiniai pieno mėginiai, sudaryti atitinkamai lygiomis dalimis nuo kiekvieno melžimo pieno?	PG taisyklės	8.1 papunktis	8. Vadovaujantis Tarptautinio gyvulių apskaitos komiteto (toliau – ICAR) gairėmis, pieno kiekiui ir sudėčiai bei kokybei nustatyti naudojami šie apskaitos būdai: 8.1. „E4“, kai kartą per mėnesį nustatomi visos tiriamosios bandos gyvūnų visų per parą atliekamų kontrolinių melžimų individualūs gyvūnų primilžiai. Pieno sudėties ir kokybės tyrimams imami sudėtiniai pieno mėginiai, sudaryti atitinkamai lygiomis dalimis nuo kiekvieno melžimo pieno
6.	Ar, pieno kiekiui ir sudėčiai nustatyti naudojant „T4“ apskaitos būdą, tiriamas visos bandos vieną kartą per parą atliekamo kontrolinio melžimo primilžis ir, ar kontroliniai melžimai atliekami skirtingu paros laiku, nei buvo atliktas paskutinis kontrolinis melžimas?	PG taisyklės	8.2 papunktis	8. Vadovaujantis ICAR gairėmis, pieno kiekiui ir sudėčiai bei kokybei nustatyti naudojami šie apskaitos būdai: 8.2. „T4“, kai kartą per mėnesį nustatomi visos tiriamosios bandos gyvūnų vieną kartą per parą atliekamo kontrolinio melžimo individualūs primilžiai (kontroliniai melžimai turi būti atliekami skirtingu paros laiku, nei buvo atliktas paskutinis kontrolinis

				melžimas). Pieno sudėties ir kokybės tyrimams imami vieno paros melžimo pieno mėginiai
7.	Ar, pieno kiekiui ir sudėčiai nustatyti naudojant „Z4R“ apskaitos būdą, kartą per mėnesį atliekami visos tiriamosios robotais melžiamų karvių bandos kontroliniai melžimai, o produktyvumo apskaitai naudojami atitinkami 5 arba 7 parų primelžto pieno kiekių vidurkiai bei vieno paros kontrolinio melžimo pieno mėginių tyrimų rezultatai?	PG taisyklės	8.3 papunktis	8. Vadovaujantis ICAR gairėmis, pieno kiekiui ir sudėčiai nustatyti naudojami šie apskaitos būdai: 8.3. „Z4R“, kai kartą per mėnesį atliekami visos tiriamosios robotais melžiamų karvių bandos kontroliniai melžimai. Produktyvumo apskaitai naudojami atitinkami 5 arba 7 parų primelžto pieno kiekių vidurkiai (skaičiavimui naudojami 4 arba 6 parų prieš kontrolinį melžimą ir kontrolinio melžimo paros primelžto pieno kiekiai) bei vieno paros kontrolinio melžimo pieno mėginių tyrimų rezultatai (kontroliniai melžimai turi būti pradedami skirtingu paros laiku, nei buvo atliktas paskutinis kontrolinis melžimas)
8.	Ar tiriamas visų bandos galvijų produktyvumas?	PG taisyklės	9.1 papunktis	9. Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo reikalavimai: 9.1. tirti visų bandos gyvūnų produktyvumą
9.	Ar tiriamojoje bandoje naudojamas tik vienas pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų metodas ir pieno apskaitos būdas?	PG taisyklės	9.2 papunktis	9. Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo reikalavimai: 9.2. tiriamojoje bandoje tyrimų vykdymo mėnesį būtina naudoti tik vieną pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų metodą. Pieno apskaitos būdą (būdus) naudoti atsižvelgiant į ūkyje naudojamas melžimo technologijas
10.	Ar tyrimo dieną nėra keičiamas įprastas melžimo laikas ir technologija?	PG taisyklės	9.5 papunktis	9. Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo reikalavimai: 9.5. pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimo dieną negalima keisti įprasto melžimo laiko ir technologijos
11.	Ar pieno kiekio matavimo priemonės atitinka ICAR reikalavimus ir kalibruotos ne anksčiau kaip prieš dvyliką mėnesių?	PG taisyklės	9.7 papunktis	9. Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo reikalavimai: 9.7. pieno kiekio matavimo priemonės privalo atitikti ICAR reikalavimus ir dėl tikslaus pieno kiekio nustatymo Laboratorijoje turi būti kalibruojamos periodiškai, bet ne rečiau kaip vieną kartą per dvyliką mėnesių
12.	Ar kontroliniai melžimai atliekami pagal suderintus grafikus, o tarp kontrolinių melžimų yra ne mažesnis nei 22 dienų ir ne didesnis nei 37 dienų intervalas?	PG taisyklės	9.8 ir 15.3 papunkčiai	9. Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo reikalavimai: 9.8. intervalas tarp kontrolinių melžimų – keturios savaitės, bet ne mažesnis kaip 22 dienos ir ne didesnis kaip 37 dienos. Jei dėl kokių nors nuo bandos laiko nepriklausančių priežasčių vienas kontrolinis melžimas nebuvo atliktas arba gauti galimai netikslūs kontrolinio melžimo duomenys, atliekamas tarpinis skaičiavimas pagal ICAR reikalavimus. Per metus gali būti ne daugiau kaip du tarpiniai skaičiavimai (vienas iš jų gali būti dėl produktyvumo tyrimų vykdytojo atostogų). Daugiau kaip du tarpiniai apskaičiavimai leidžiami produktyvumo tyrimų vykdytojui

				suderinus su ŽŪA tik esant <i>force majeure</i> aplinkybėms arba kai nėra galimybės atlikti tiriamojo melžimo ūkyje dėl ūkyje išplitusios užkrečiamosios ligos, šalyje paskelbtos ekstremaliosios situacijos dėl užkrečiamosios ligos ar karantino; 15. Kontrolinių melžimų ir kontrolinių pieno mėginių atvežimo į Laboratoriją grafikai sudaromi tokia tvarka: 15.3. tiriamųjų gyvūnų laikytojai, atliekantys produktyvumo tyrimus B metodu, suderina pieno mėginių išvežimo grafikus su Laboratorija, o vykdantys C metodu – su tyrimų asistentais ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio 20 kalendorinės dienos.
13.	Ar kontroliniai pieno mėginiai imami ne anksčiau kaip 5 dieną po prieauglio atsivedimo?	PG taisyklės	9.9 papunktis	9. Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo reikalavimai: 9.9. kontroliniai pieno mėginiai negali būti imami anksčiau kaip 5 dieną po prieauglio atsivedimo, t. y. atsivedimo dieną ir tolesnes 4 dienas po atsivedimo
14.	Ar kontroliniai pieno mėginiai nėra imami, kai iš tiriamosios karvės per parą primelžiama mažiau kaip 3 kg pieno arba 1 kg pieno per vieną melžimą, o iš avies ar ožkos – mažiau kaip 0,2 kg pieno per dieną arba 0,05 kg pieno per 1 melžimą?	PG taisyklės	9.10 papunktis	9. Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo reikalavimai: 9.10. kontroliniai pieno mėginiai negali būti imami, kai iš tiriamosios karvės per parą primelžiama mažiau kaip 3 kg pieno arba 1 kg pieno per vieną melžimą, o iš avies ar ožkos – mažiau kaip 0,2 kg pieno per dieną arba 0,05 kg pieno per 1 melžimą
15.	Ar laikomasi kontrolinių pieno mėginių paėmimo rotacijos ir intervalų ir ar duomenys apie nustatytus laiko tarp melžimų intervalus perduodami į ŪGVIS?	PG taisyklės	13 ir 14 punktai	13. Jei melžiama du kartus per parą, kontrolinį melžimą rekomenduojama pradėti nuo vakarinio melžimo, jeigu melžiama tris kartus – nuo pietinio melžimo. Melžiant robotu, indeliai tiriamiesiems pieno mėginiais paimti vieną mėnesį į robotą dedami nuo 16 val., kitą mėnesį – nuo 4 val.; jų surinkimo intervalas yra 10 val. 14. Tarp atskirų paros melžimų rekomenduojama išlaikyti vienodus laiko intervalus. Jei melžiama tris kartus per parą, į ŪGVIS būtina perduoti duomenis apie ūkio nustatytus laiko tarp melžimų intervalus. Jei melžiama robotais, intervalai tarp atskirų melžimų turi būti ne mažesni nei 4 val.
16.	Ar kontroliniai pieno mėginiai paruošiami pagal techninius reikalavimus?	PG taisyklės	16 punktas	16. Kontroliniai pieno mėginiai privalo būti paruošti pagal Laboratorijos techninius reikalavimus, skelbiamus Laboratorijos interneto svetainėje. Pieno mėginiai turi būti žymimi brūkšniniais kodais.
17.	Kai kontroliniai pieno mėginiai nežymimi brūkšniniais kodais, ar ūkyje įdiegta Bandos valdymo programa, turinti techninę galimybę automatiškai perduoti kontrolinio melžimo	PG taisyklės	17 punktas	17. Mėginių brūkšniniais kodais galima nežymėti ūkyje, kuriame yra įdiegta Bandos valdymo programa, turinti techninę galimybę automatiškai perduoti kontrolinio melžimo duomenis į Laboratoriją. Tokiu atveju gyvūnų laikytojai, pageidaujantys

	duomenis į Laboratoriją?			kontrolinių pieno mėginių nežymėti brūkšniniais kodais, teikia laisvos formos prašymą Laboratorijai, kuri juos kartu su paskirtais tyrimų asistentais (jeigu tyrimai vykdomi C metodu) apmoko, kaip tinkamai paruošti pieno mėginius, užtikrinant jų atsekamumą pagal gyvūno tapatybę, ir perduoti juos Laboratorijai. Laboratorija raštu informuoja ŽŪA apie bandas, kuriose mėginiai brūkšniniais kodais nežymimi.
18.	Ar kiekvieną mėnesį VĮ Žemės ūkio duomenų centrui (toliau – Informacijos centras) yra pateikiami tiriamųjų pieninių gyvūnų pieno kiekio ir atnaujinti kilmės, susirgimų ir kaitos duomenys?	PG taisyklės	19 punktas	19. Tyrimų asistentai, atliekantys produktyvumo tyrimus A ir (arba) C metodais, ir gyvūnų laikytojai, patys atliekantys gyvūnų produktyvumo tyrimus B ir (arba) C metodais, kiekvieną mėnesį pateikia Informacijos centrui tiriamojo pieninio gyvūno pieno kiekio ir atnaujintus kilmės, susirgimų ir kaitos duomenis
19.	Kai bandoje vykdomas kergimas, ar perduodami kergimo duomenys į Informacijos centro duomenų bazę?	PG taisyklės	21 punktas	21. Tiriamojo pieninio gyvūno sėklinimo duomenis į Informacijos centro ŪGR karvių ir telyčių sėklinimo duomenų įvedimo modulį, kaip numatyta Sėklinimo ir kergimo apskaitos taisyklėse, perduoda fiziniai ir juridiniai asmenys, teikiantys ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas, asmenys, turintys teisę sėklinti savo bandos ūkinius gyvūnus, taip pat jų darbuotojai, o kergimo duomenis teikia ūkinių gyvūnų laikytojai arba kergimo paslaugos teikėjai, arba tyrimų asistentai, atliekantys produktyvumo tyrimus A ir (arba) C metodais pagal bandų laikytojų pateiktą informaciją